

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

**NAGOVOR PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA PLENARNEM ZASEDANJU PARIŠKEGA VRHA ZA SREDOZEMLJE
(Pariz, 13.7.2008)**

Spoštovani!

Sredozemlje je kraj, kjer so se razvile, medsebojno trgovale ter se plemenitile in na žalost tudi bojevale civilizacije, ki so najmočnejše zaznamovale evropsko in svetovno zgodovino. Sobivanje na prostoru, ki je zibelka krščanstva, islama in judovstva, je bil izziv za naše prednike in enako ostaja izziv tudi za nas.

Sodobna Evropa dolguje svoj gospodarski, znanstveni in duhovni razcvet v preteklih stoletjih tudi judovskemu in islamskemu prispevku. Arabska kartografija in zvezdoslovje Srednjega veka sta omogočila razmah evropskega pomorstva in velika svetovna odkritja. Kljub razpoložljivi alternativni, je Evropa prevzela arabska števila. Vrsta velikih evropskih judovskih znanstvenikov in mislecev je obogatila evropski razvoj in evropsko dediščino.

Ob intenzivnih političnih, gospodarskih in kulturnih stikih pa se Sever in Jug Sredozemlja včasih še vedno zaznavata skozi lastno kulturno in ideološko izoblikovano prizmo. Evropska unija na različnih ravneh izpostavlja medkulturni dialog. Tudi v Sredozemlju in še posebej v Evropskem letu medkulturnega dialoga. Nujno je, da dve različni podobi na vsaki strani prizme sestavimo v jasno sliko brez predsodkov.

Zgodovinska izkušnja Evropske unije uči, da je preko konkretnih projektov, ki so v skupnem interesu vseh sodelujočih držav, mogoče preseči tudi marsikatera nesoglasja. Verjamem, da Unija za Sredozemlje prinaša ustrezno platformo, s pomočjo katere bomo lahko v bodoče nadgradili obstoječe in se lotili novih projektov.

Globalizacijo, klimatske spremembe, energetske oskrbo, okoljska tveganja, tehnološki razvoj, ekonomska in socialna neravnovesja ter prometne in migracijske tokove prepoznavamo kot skupne izzive. Če se bomo z njimi spoprijeli v medsebojnem sodelovanju, bomo na tem evro-sredozemskem prostoru ustvarili priložnosti za večjo dobrobit tako sedanjih in kot prihodnjih generacij.

Vidimo, in po vsem, kar je bilo danes rečeno, z gotovostjo verjamemo, da ima Unija za Sredozemlje izjemen potencial prav na področju izobraževanja in znanosti. Evro-sredozemski prostor namreč vse opazneje postaja prepleten z akademskimi, raziskovalnimi in kulturnimi vezmi. V okviru Barcelonskega procesa sta se na navedenih področjih že uveljavili Evro-sredozemska fundacija za dialog med kulturami Anna Lindh ter mreža raziskovalnih ustanov EuroMeSCo. S pomočjo tovrstnih projektov je mogoče pomembno prispevati k ciljem Barcelonskega procesa in graditi skupno območje miru, stabilnosti in blaginje.

Spoštovani,

velikan nemške in svetovne književnosti Johann Wolfgang Goethe je v pesniški zbirki Zahodno-vzhodni divan opozoril, da človek samo prek tujih vrednosti spozna svojo lastno vrednost. Širi duhovno obzorje, bogati sebe in postane sposoben za sožitje.

V tem duhu Slovenija obstoječim oblikam konkretnega sodelovanja na evro-sredozemskem območju, z vso podporo, ki smo jo dobili v tem prostoru, pridružuje projekt Evro-sredozemske univerze, ki je bila pred dobrim mesecem ustanovljena na slovenski obali. Do danes ji je s partnerskimi institucijami uspelo podpisati že preko 50 pogodb o znanstvenem sodelovanju. Tečejo tudi že prvi skupni programi. Mlada univerza ima ambicijo postati trajen prispevek Slovenije k povezovanju, izmenjavam, izobraževanju in raziskovanju na našem skupnem prostoru. Tako študentom kot profesorjem bo nudila konkretno izkušnjo sobivanja in sodelovanja. Kot pravi stara arabska modrost, je namreč ena koristna izkušnja vredna več kot sedem modrih pravil. To velja tudi za naše srečanje.

Hvala predsedniku Sarkozyju za gostoljubje.

Hvala!